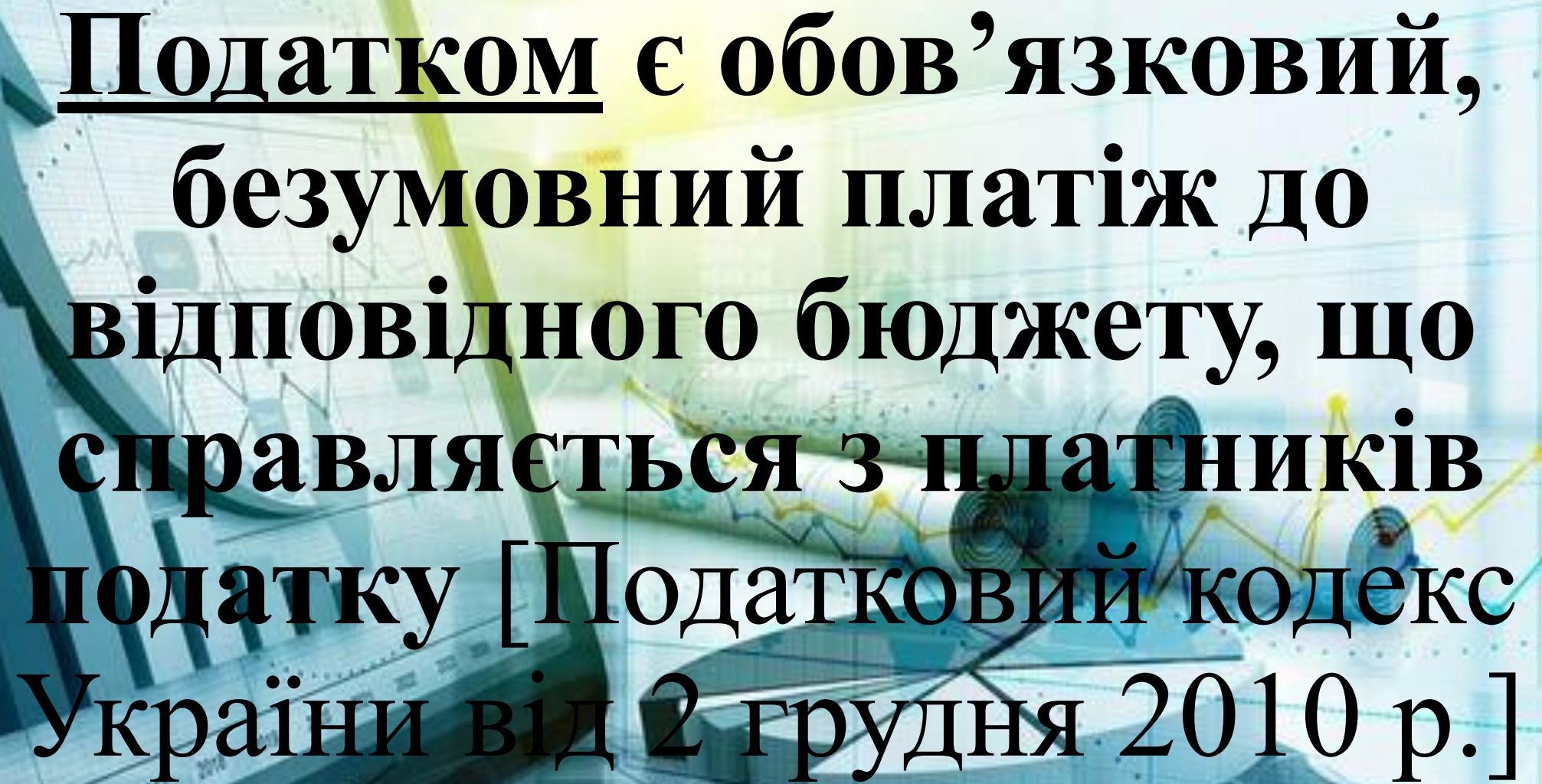

Концептуальні основи оподаткування

- 1. Економічна сутність податків і зборів, їх призначення.**
- 2. Класифікація податків та зборів.**
- 3. Основні елементи податку.**
- 4. Податкова система держави: суть, структура, основи побудови.**

**Податком є обов'язковий,
безумовний платіж до
відповідного бюджету, що
справляється з платників
податку [Податковий кодекс
України від 2 грудня 2010 р.]**

Збором (платою, внеском) є обов'язковий платіж до відповідного бюджету, що справляється з платників зборів, з умовою отримання ними спеціальної вигоди, у тому числі внаслідок вчинення на користь таких осіб державними органами, органами місцевого самоврядування, іншими уповноваженими органами та особами юридично значимих дій [Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р.]

Різниця між податком і збором:

- Податок обчислюється у відсотковому відношенні до бази оподаткування, збір є фіксованим розміром плати за послугу;
- Податок в обов'язковому порядку утримується з усіх суб'єктів оподаткування, збір є вільним волевиявленням платника;
- Податок сплачується на безоплатній основі, збором передбачено отримання від державних органів певної інформації або послуги.
- Податок має певну періодичність оплати, збір є разовим платежем.

Функції податків:

Фіскальна функція -

мобілізація коштів у
розпорядження держави
та формування
централізованих
фінансових ресурсів для
забезпечення виконання
функцій держави

Функції податків:

Регулююча функція -

ВПЛИВ за ДОПОМОГОЮ
ПОДАТКОВОГО МЕХАНІЗМУ на
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ

Функції податків:

*Розподільча
функція -*

первинний і вторинний
розподіл ВВП та
національного доходу

Функції податків:

*Контрольна
функція -*

реалізується в ході оподаткування при регламентації державою фінансово-господарської діяльності підприємств і організацій, одержанні доходів громадянами, використанні ними майна. З допомогою цієї функції оцінюють раціональність, збалансованість податкової системи, кожного важеля окремо, перевіряють, наскільки податки відповідають реалізації мети у сформованих умовах.

Функції податків:

Соціальна
функція -

підтримка соціальної
рівноваги між окремими
групами платників
податків

Принципи оподаткування:

*Загальність
оподаткування -*

кожна особа зобов'язана
сплачувати встановлені
податки та збори,
платником яких вона є

Принципи оподаткування:

Рівність усіх платників перед законом, недопущення будь-яких проявів податкової дискримінації -

забезпечення однакового підходу до всіх платників податків незалежно від соціальної, расової, національної, релігійної приналежності, форми власності юридичної особи, громадянства фізичної особи, місця походження капіталу

Принципи оподаткування:

Відповідальність -

невідворотність настання
визначеної законом
відповідальності у разі
порушення податкового
законодавства

Принципи оподаткування:

Презумпція правомірності рішень платника податку

якщо норма закону чи іншого нормативно-правового акта, виданого на підставі закону, або якщо норми різних законів чи різних нормативно-правових актів припускають неоднозначне (множинне) трактування прав та обов'язків платників податків або контролюючих органів, внаслідок чого є можливість прийняти рішення на користь платника податків

Принципи оподаткування:

*Фіскальна
достатність -*

встановлення податків та зборів з урахуванням необхідності досягнення збалансованості витрат бюджету з його надходженнями

Принципи оподаткування:

*Соціальна
справедливість -*

установлення податків та зборів відповідно до платоспроможності платників податків

Принципи оподаткування:

*Економічність
оподаткування -*

установлення податків та зборів, обсяг надходжень від сплати яких до бюджету значно перевищує витрати на їх адміністрування

Принципи оподаткування:

*Нейтральність
оподаткування -*

установлення податків та зборів у спосіб, який не впливає на збільшення або зменшення конкурентоздатності платника податків

Принципи оподаткування:

Стабільність -

зміни до будь-яких елементів податків та зборів не можуть вноситися пізніше як за шість місяців до початку нового бюджетного періоду, в якому будуть діяти нові правила та ставки. Податки та збори, їх ставки, а також податкові пільги не можуть змінюватися протягом бюджетного року

Принципи оподаткування:

Рівномірність та зручність сплати -

установлення строків сплати податків та зборів, виходячи із необхідності забезпечення своєчасного надходження коштів до бюджетів для здійснення витрат бюджету та зручності їх сплати платниками

Принципи оподаткування:

*Єдиний підхід до
встановлення
податків
та зборів -*

визначення на
законодавчому рівні усіх
обов'язкових елементів
податку

Класифікація податків і зборів:

За рівнем бюджетної системи

Загальнодержавні; Місцеві

За економічним змістом

**На прибуток; На майно;
На споживання; Ресурсні**

За динамікою податкових ставок

**Пропорційні; Прогресивні;
Змішані**

За суб'єктами оподаткування

**З фізичних осіб; З юридичних
осіб; З фізичних осіб-СПД; З
резидентів, нерезидентів**

За формою оподаткування

Прямі; Непрямі

Елементи податку:

*Платники
податку -*

особи, на яких покладено
обов'язок зі сплати
податків, зборів та
виконання інших
обов'язків, пов'язаних з
такою сплатою
(наприклад, подання
податкової декларації)

Елементи податку:

*Об'єкт
оподаткування -*

майно, товари, дохід (прибуток) або його частина, обороти з реалізації товарів (робіт, послуг), операції з постачання товарів (робіт, послуг) та інші об'єкти, визначені податковим законодавством, з наявністю яких податкове законодавство пов'язує виникнення у платника податкового обов'язку.

Елементи податку:

*База
оподаткування -*

фізичний, вартісний чи
інший характерний вираз
об'єкта оподаткування, до
якого застосовується
податкова ставка і який
використовується для
визначення розміру
податкового зобов'язання.

Елементи податку:

Ставка податку -

визначається розмір
податкових нарахувань
на (від) одиницю
(одиниці) виміру бази
оподаткування

Елементи податку:

*Порядок
обчислення
податку -*

сукупність дій платника податків (податкового агента) або податкового органу з визначення суми податку, що підлягає сплаті до бюджетів або цільових фондів

Елементи податку:

*Податковий
період -*

період (календарний рік тощо), протягом і по закінченні якого визначається податкова база й обчислюється сума податку, що підлягає сплаті платником податків. Термін, протягом якого формується податкова база.

Елементи податку:

Строк та порядок сплати податку -

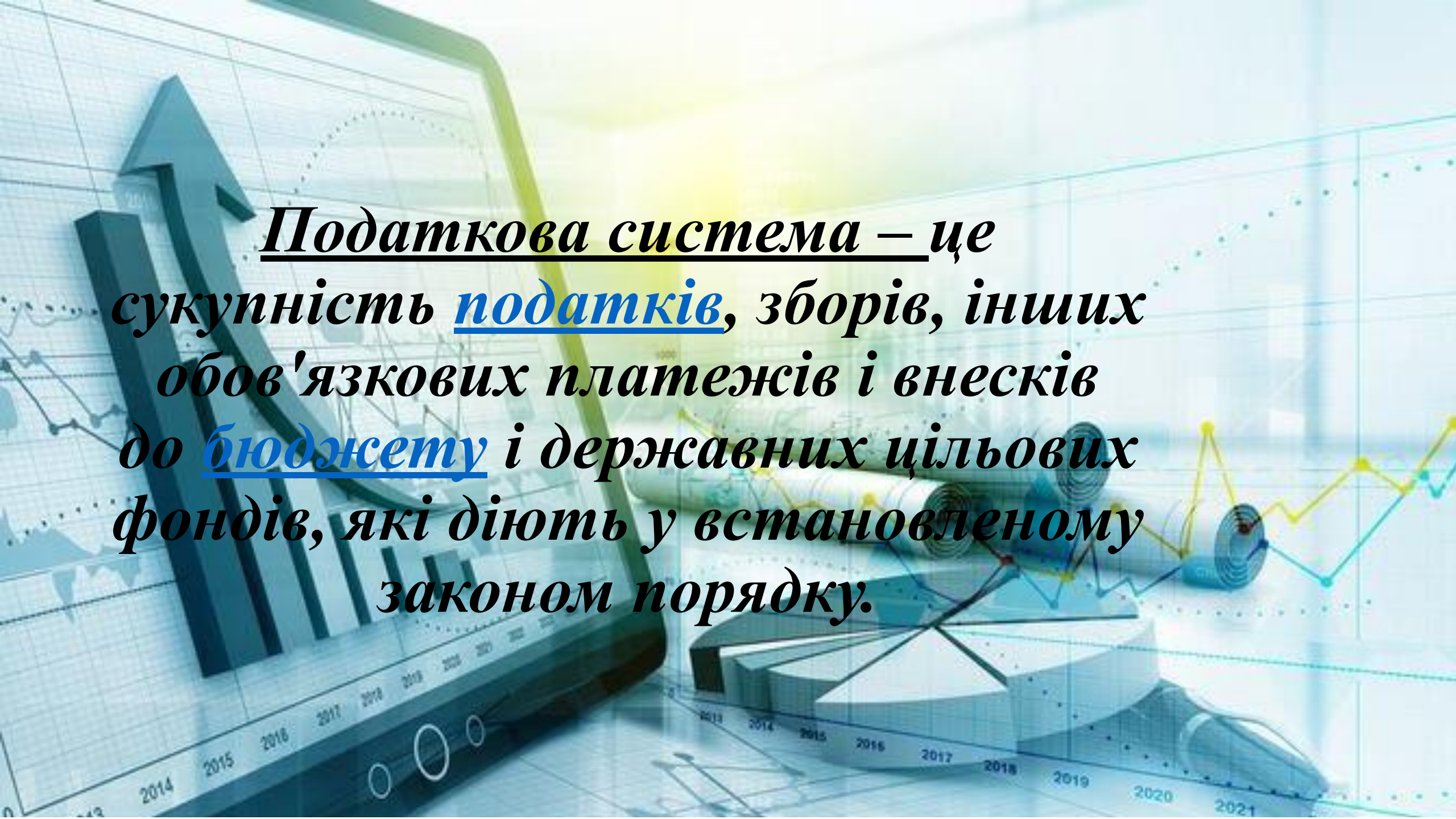
період, що розпочинається з моменту виникнення податкового зобов'язання платника податку із сплати конкретного виду податку і завершується останнім днем строку, протягом якого такий податок чи збір повинен бути сплачений у порядку, визначеному податковим законодавством

Елементи податку:

*Строк та
порядок подання
звітності про
обчислення і
сплату податку -*

*Декларації подаються за базовий
звітний (податковий) період, що
дорівнює:*

- календарному місяцю;
- календарному кварталу;
- календарному році;
- календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб;
- календарному року для платників податку на доходи фізичних осіб

The background features a collage of financial and business-related imagery. On the left, a laptop screen displays a large blue 3D arrow pointing upwards, symbolizing growth. The screen also shows a line graph with a dotted trend line. In the foreground, there are several 3D pie charts and bar graphs, some with years from 2013 to 2021 labeled on their axes. A blue pen lies across the charts. The overall color palette is light blue and white, with a soft, glowing light effect in the upper center.

Податкова система – це сукупність податків, зборів, інших обов'язкових платежів і внесків до бюджету і державних цільових фондів, які діють у встановленому законом порядку.

Податкова система України

Загальнодержавні податки:

- ✓ податок на прибуток підприємств;
- ✓ податок на доходи фізичних осіб;
- ✓ податок на додану вартість;
- ✓ акцизний податок;
- ✓ екологічний податок;
- ✓ рентна плата;
- ✓ МИТО.

Місцеві податки:

Місцеві податки:

- ✓ податок на майно;
- ✓ єдиний податок.

Місцеві збори:

- ✓ збір за місяць для паркування транспортних засобів;
- ✓ туристичний збір.

Податок на неодружених, самотніх і малосімейних громадян (1941-1991 роки, СРСР)

Бездітні чоловіки від 20 до 50 років та бездітні одружені (!) жінки від 20 до 45 років мали відраховувати державі 6 відсотків власної заробітної плати.

Нижча ставка передбачалася для тих, хто отримував менше 91 рубля на місяць. З заробітної плати нижчої за 70 рублів податок не сплачувався.

Податок на гіпс (Австрія)

Туристи, які займаються гірськолижним спортом, додатково сплачують «гіпсовий» збір, а для любителів екстремальних видів спорту в Альпах передбачена обов'язкова медична страховка. Зібрані кошти накопичуються в фондах місцевих лікарень і використовуються для надання медичної допомоги та лікування постраждалих.

Податок на селфі (Мексика)

В національному парку Тупум (Мексика), стягується податок за знімок самого себе. Відвідувачі сплачують 2,5 долара за кожен гаджет з фотокамерою: телефон, планшет, фотоапарат, камеру GoPro разом із вартістю вхідного квитка (3,3 долара).

Податок на тінь (Італія)

В Італії з 1993 року існує закон, згідно з яким магазини, кафе, сувенірні крамниці та інші заклади, чия тінь від навісів падає на муніципальну землю, повинні сплачувати «податок на тінь» (8,4 євро за квадратний метр).

Податок на вулкани (Італія)

Сума податку на вулкани складає 2,5 € і стягується з кожного мандрівника, що прибуває на один з невеликих італійських островів (всі острови, крім Сицилії та Сардинії), де вулкани відсутні або 5 € для відвідування тих островів, на яких розташовані діючі вулкани.

Податок включено у вартість квитків судноплавних компаній або авіакомпаній, що виконують рейси на острови.

Податок на барбекю (Бельгія)

У квітні 2007 року уряд бельгійського регіону Валлонія, на території якого проживає близько 4 млн осіб, вирішив боротися з глобальним потеплінням незвичайним способом - запровадив податок на барбекю. Місцеві жителі, які хочуть приготувати печеню у власному саду, повинні заплатити податок у розмірі €20, причому робити це необхідно при кожному використанні гриля.

Ухилитися від сплати збору навряд чи вдасться, оскільки контроль ведеться з повітря. Територію патрулюють вертольоти, оснащені термічними камерами, здатними виявляти джерела тепла.

Податок на татуювання й пірсинг (США)

Жителі американського штату Арканзас, крім самої послуги майстра, сплачують особливий збір, який уже встиг потрапити в рейтинг найбільш незвичайних податків США за версією журналу Time. Податок на пірсинг і тату був запроваджений в Арканзасі у 2005 році, і з того часу кожна нанесене на тіло татуювання й кожен прокол вимагають додатково сплати податку в розмірі 6% від їх вартості.